

31998L0093

31.12.1998

DZIENNIK URZĘDOWY WSPÓLNOT EUROPEJSKICH

L 358/100

DYREKTYWA RADY 98/93/WE**z dnia 14 grudnia 1998 r.****zmieniająca dyrektywę 68/414/EWG nakładającą na Państwa Członkowskie EWG obowiązek utrzymywania minimalnych zapasów surowej ropy naftowej i/lub produktów ropopochodnych**

RADA UNII EUROPEJSKIEJ,

uwzględniając Traktat ustanawiający Wspólnotę Europejską, w szczególności jego art. 103a ust. 1,

uwzględniając wniosek Komisji ⁽¹⁾,uwzględniając opinię Parlamentu Europejskiego ⁽²⁾,uwzględniając opinię Komitetu Ekonomiczno-Społecznego ⁽³⁾,

a także mając na uwadze, co następuje:

(1) Rada przyjęła dyrektywę nr 68/414/EWG z dnia 20 grudnia 1968 r. nakładającą na Państwa Członkowskie Europejskiej Wspólnoty Gospodarczej obowiązek utrzymywania minimalnych zapasów surowej ropy naftowej i/lub produktów ropopochodnych ⁽⁴⁾.

(2) Przywóz ropy naftowej i produktów ropopochodnych nadal odgrywa ważną rolę we wspólnotowych nośnikach energii; trudności, nawet przejściowe, powodujące redukcję dostaw tych produktów lub ich znaczący wzrost cen na rynku międzynarodowym potrafią poważnie zakłócić działalność ekonomiczną Wspólnoty; Wspólnota musi być w stanie nie dopuścić do jakichkolwiek szkodliwych efektów takiej sytuacji lub przynajmniej je zredukować; konieczne jest zaktualizowanie dyrektywy 68/414/EWG dostosowujące ją do rzeczywistego rynku wewnętrznego Wspólnoty i rozwoju rynku produktów ropopochodnych.

(3) W dyrektywie 73/238/EWG ⁽⁵⁾ Rada określiła stosowne środki — włącznie z czerpaniem z zapasów naftowych — jakie należy podejmować w przypadku trudności w dostawach Wspólnoty ropy naftowej oraz w produktów ropopochodnych; Państwa Członkowskie podjęły zobowiązania tego samego rodzaju w ramach umowy dotyczącej „Międzynarodowego Programu Energii”.

(4) Istotne jest zwiększenie bezpieczeństwa zaopatrzenia w ropę naftową.

(5) Warunki organizacji zapasów naftowych nie powinny szkodzić sprawnemu funkcjonowaniu wewnętrznego rynku.

(6) Przepisy niniejszej dyrektywy nie naruszają w niczym stosowania Traktatu, w szczególności przepisów dotyczących wewnętrznego rynku i konkurencji.

(7) Zgodnie z zasadami pomocniczości i proporcjonalności, określonymi w art. 3b Traktatu, cel polegający na utrzymaniu wysokiego poziomu bezpieczeństwa zaopatrzenia w ropę naftową we Wspólnocie, dzięki niezawodnym i przejrzystym mechanizmom, znajdującym oparcie w solidarności między Państwami Członkowskimi, z zachowaniem reguł wewnętrznego rynku oraz konkurencji, może być lepiej realizowany w skali wspólnotowej; niniejsza dyrektywa nie wykracza poza to, co konieczne dla osiągnięcia tego celu.

(8) Zapasy te powinny być do dyspozycji Państw Członkowskich celem zapobiegania jakimkolwiek trudnościom w zaopatrzeniu w ropę naftową; Państwa Członkowskie powinny mieć kompetencje i zdolność do sterowania przeznaczeniem zapasów w taki sposób, ażeby móc je szybko oddać do dyspozycji tym sektorom, gdzie potrzeby zaopatrzenia naftowego są najpilniejsze.

(9) Warunki składowania powinny zapewniać dyspozycyjność zapasów oraz ich dostępność dla konsumenta.

(10) Należy dbać o przejrzystość warunków składowania w taki sposób, ażeby zapewnić sprawiedliwy i niedyskryminacyjny rozdział kosztów związanych z obowiązkiem składowania; wobec tego Państwa Członkowskie mogą oddawać do dyspozycji zainteresowanych stron informacje dotyczące kosztu składowania.

⁽¹⁾ Dz.U. C 160 z 27.5.1998, str. 18.

⁽²⁾ Dz.U. C 359 z 23.11.1998.

⁽³⁾ Opinia wydana 10-11 września 1998 r. (dotychczas nieopublikowana w Dzienniku Urzędowym).

⁽⁴⁾ Dz.U. L 308 z 23.12.1968, str. 14. Dyrektywa zmieniona dyrektywą 72/425/EWG (Dz.U. L 291 z 28.12.1972, str. 154).

⁽⁵⁾ Dz.U. L 228 z 16.8.1973, str. 1.

- (11) Celem zorganizowania składowania Państwa Członkowskie mogą odwoływać się do systemu opierającego się na delegowaniu w całości lub częściowo tego obowiązku jakiejś instytucji lub agencji składowej; ewentualna reszta powinna być składowana przez zakłady rafineryjne oraz inne podmioty rynkowe; partnerstwo pomiędzy państwem oraz sektorem prywatnym jest zasadnicze dla skuteczności i niezawodności mechanizmów składowania.
- (12) Sama produkcja własna przyczynia się do bezpieczeństwa dostaw; ewolucja rynku naftowego może usprawiedliwiać przyznanie odpowiedniego zwolnienia z obowiązku utrzymywania zapasów naftowych w Państwach Członkowskich posiadających własną produkcję naftową; zgodnie z zasadą pomocniczości, Państwa Członkowskie mogą zwalniać przedsiębiorstwa z obowiązku utrzymywania zapasów do wysokości nieprzekraczającej wielkości produkcji przez nie wytwarzanej z ropy naftowej wydobywanej z podłoża danego państwa.
- (13) Należy dostosować metody już stosowane przez Wspólnotę i przez Państwa Członkowskie w ramach ich zobowiązań i umów międzynarodowych; ewolucja struktury zużycia ropy, zbiorniki paliwowe międzynarodowego lotnictwa stały się ważnym elementem tego zużycia.
- (14) Konieczne jest dostosowanie i uproszczenie procedur wspólnotowych dotyczących statystycznego spisu zapasów naftowych.
- (15) Zapasy naftowe mogą być w zasadzie przechowywane w jakimkolwiek miejscu Wspólnoty, dlatego należy ułatwić tworzenie zapasów poza terytorium państwa; koniecznym jest, ażeby decyzja o przechowywaniu zapasów poza terytorium kraju była podejmowana przez rząd danego Państwa Członkowskiego w zależności od jego potrzeb oraz w trosce o zapewnienie bezpieczeństwa zaopatrzenia; w przypadku zapasów oddanych do dyspozycji innego przedsiębiorstwa, instytucji lub jednostki konieczne są bardziej szczegółowe reguły celem zagwarantowania ich dyspozycyjności i dostępności w razie trudności w zaopatrzeniu w ropę.
- (16) Pożądane jest, celem dobrego funkcjonowania rynku wewnętrznego, wspieranie zawierania pomiędzy Państwami Członkowskimi umów dotyczących posiadania minimalnych zapasów, w celu zachęcania do wykorzystywania możliwości składowania istniejących w innych Państwach Członkowskich; decyzja w sprawie zawierania takich umów należy do zainteresowanych Państw Członkowskich.
- (17) Należy wzmocnić administracyjny nadzór nad zapasami i ustanowić skuteczne mechanizmy sterowania zapasami oraz ich kontrolowania; konieczne jest zaplanowanie systemu sankcji celem narzucenia takiej kontroli.
- (18) W dyrektywie 72/425/EWG wprowadzono zwiększenie z 65 do 90 dni okresu odniesienia, określonego w art. 1 ust. 1 dyrektywy 68/414/EWG, oraz przewidziano warunki, jakie powinny towarzyszyć temu zwiększeniu; niniejsza dyrektywa sprawia, że poprzednia traci swoją moc; dlatego należy uchylić dyrektywę 72/425/EWG.
- (19) Należy regularnie informować Radę o stanie bezpiecznych zapasów we Wspólnocie,

PRZYJMUJE NINIEJSZĄ DYREKTYWĘ:

Artykuł 1

W dyrektywie 68/414/EWG wprowadza się następujące zmiany:

1) artykuł 1 otrzymuje brzmienie:

„Artykuł 1

1. Państwa Członkowskie przyjmują odpowiednie przepisy ustawowe, wykonawcze lub administracyjne w celu utrzymania wewnątrz Unii Europejskiej w sposób właściwy, uwzględniając przepisy art. 7, swoich własnych zapasów produktów naftowych na poziomie odpowiadającym, dla każdej z kategorii produktów naftowych wyszczególnionych w art. 2, co najmniej dziewięćdziesięciodniowemu przeciętnemu dziennemu zużyciu wewnętrznemu w poprzednim roku kalendarzowym, określonym w art. 4.

2. Utrzymywane zapasy mogą być pomniejszone o część zużycia wewnętrznego zaspokajanego przez pochodne ropy naftowej produkowane lokalnie przez Państwo Członkowskie; pomniejszenie może wynieść maksimum 25 % tego zużycia. O dystrybucji wewnątrz Państw Członkowskich rezultatu takiej dedukcji powinny zdecydować Państwa Członkowskie”;

2) skreśla się art. 2;

3) istniejący art. 3 staje się art. 2. Dodaje się do niego następujący akapit:

„Dostawy paliw dla statków morskich nie są włączane do obliczeń zużycia wewnętrznego.”;

4) dodaje się artykuł w brzmieniu:

„Artykuł 3

1. Zapasy utrzymywane zgodnie z przepisami art. 1 znajdują się w całkowitej dyspozycji Państw Członkowskich w razie trudności zaopatrzenia w ropę. Państwa Członkowskie wyposażają się w prawne kompetencje do podejmowania decyzji na temat przeznaczenia zapasów w podobnych sytuacjach.

Poza tymi sytuacjami Państwa Członkowskie dbają o zapewnienie dyspozycyjności i dostępności tych zapasów; ustanawiają warunki identyfikacji, księgowania i kontroli zapasów.

2. Państwa Członkowskie dbają o stosowanie równych i niedyskryminacyjnych warunków, jeśli chodzi o przepisy odnoszące się do składowania.

Koszty wynikające ze składowania określonego w art. 1 muszą być przedstawiane w sposób przejrzysty. Pod tym względem Państwa Członkowskie mogą dostosowywać środki celem uzyskiwania odpowiednich informacji dotyczących kosztów składowania określanego w art. 1 oraz po to, ażeby udostępnić te informacje zainteresowanym stronom.

3. W celu spełnienia wymogów zawartych w ust. 1 i 2 Państwa Członkowskie mogą podjąć decyzję o odwołaniu się do pomocy instytucji lub agencji składującej, która ma za zadanie przechowywanie całości lub części zapasów.

Dwa lub więcej Państw Członkowskich może zadecydować o odwołaniu się do pomocy tej samej instytucji lub agencji składującej. W takim przypadku ponoszą one solidarną odpowiedzialność za przestrzeganie zobowiązań wynikających z niniejszej dyrektywy”;

5) artykuł 4 otrzymuje następujące brzmienie:

„Artykuł 4

Państwa Członkowskie powiadamiają Komisję o statystycznym spisie zapasów istniejących na koniec każdego miesiąca, sporządzonym zgodnie z przepisami art. 5 i 6, uściślając liczbę dni średniego spożycia z poprzedniego roku kalendarzowego, jaką te zapasy stanowią. Powiadomienie to musi zostać wykonane najpóźniej dwudziestego piątego dnia drugiego miesiąca następującego po miesiącu odniesienia.

Obowiązek składowania danego Państwa Członkowskiego opiera się na spożyciu wewnętrznym poprzedniego roku kalendarzowego. Na początku każdego roku kalendarzowego, najpóźniej 31 marca, Państwa Członkowskie powinny dokonać ponownego oszacowania wielkości swoich

zobowiązań składowych i starać się przestrzegać nowych zobowiązań corocznie, gdy tylko okaże się to możliwe oraz, niezależnie od okoliczności, najpóźniej 31 lipca.

W statystycznym spisie zapasy paliwa do silników odrzutowych typu kerozen ujawniane są w odrębnej rubryce w kategorii II”;

6) artykuł 5 otrzymuje następujące brzmienie:

„Artykuł 5

Zapasy, jakie należy utrzymywać w ramach obowiązku określonego w art. 1, mogą występować w postaci ropy naftowej i produktów pośrednich, jak również w postaci wyrobów gotowych.

W statystycznym spisie zapasów, przewidzianym w art. 4, produkty gotowe są liczone z uwzględnieniem ich rzeczywistego tonażu; ropa naftowa i produkty pośrednie brane są pod uwagę:

- proporcjonalnie do wielkości zapasów w każdej z kategorii produktów uzyskiwanych w trakcie poprzedniego roku kalendarzowego w rafineriach państwowych danego państwa;
- na podstawie programów produkcji rafinerii danego państwa w roku bieżącym;
- z uwzględnieniem stosunku występującego, z jednej strony, między całkowitą ilością produktów podlegających obowiązkowi składowania, wytworzonych w trakcie poprzedniego roku kalendarzowego w danym Państwie Członkowskim oraz, z drugiej strony, pomiędzy całkowitą ilością ropy naftowej wykorzystaną w czasie tego samego roku, jednakże tylko do wysokości 40 % całkowitego obowiązku, w przypadku pierwszej i drugiej kategorii (benzyny i olejów napędowych), oraz 50 % w przypadku kategorii trzeciej (oleje opałowe).

Produkty mieszane, w przypadku kiedy przeznaczone są do wytwarzania produktów końcowych wymienionych w art. 2, mogą zastępować produkty, dla których są przeznaczone”;

7) w art. 6 wprowadza się następujące zmiany:

a) ust. 1 otrzymuje brzmienie:

„1. Przy wyliczaniu minimalnego poziomu zapasów, przewidzianego w art. 1, w spisie statystycznym umieszcza się jedynie wielkości przechowywane zgodnie z art. 3 ust. 1.”;

b) ust. 2 otrzymuje brzmienie:

„2. W zastosowaniu niniejszej dyrektywy zapasy mogą, w ramach porozumień międzyrządowych, być ustanawiane na terytorium danego Państwa Członkowskiego na rachunek przedsiębiorstw, organizacji lub agencji mających swoją siedzibę w innym Państwie Członkowskim. Zadaniem rządu danego Państwa Członkowskiego jest podjęcie decyzji, czy zapasy będą przetrzymywane poza terytorium danego kraju.

W takim przypadku Państwo Członkowskie, na którego terytorium zapasy te są składowane w ramach tego rodzaju umowy, nie może się sprzeciwić temu, ażeby zostały one przeniesione do innych państw, na których rachunek zapasy są przetrzymywane na mocy tej umowy; sprawuje ono kontrolę nad zapasami zgodnie z procedurami określonymi w tej umowie, ale nie umieszcza ich w swoim spisie statystycznym.

W takim przypadku wraz ze spisem statystycznym, określonym w art. 4, każde Państwo Członkowskie przekazuje Komisji sprawozdanie na temat zapasów przechowywanych na swoim własnym terytorium na rachunek innego Państwa Członkowskiego, jak również na temat zapasów przechowywanych w innych Państwach Członkowskich na swój własny rachunek. W obu tych przypadkach w sprawozdaniu wymienić należy miejsca składowania i/lub spółki przetrzymujące te zapasy, ilości i kategorie składowanych produktów lub ropy naftowej.

Projekty umów określone w akapicie pierwszym przekazywane są Komisji, która może formułować swoje uwagi pod adresem zainteresowanych rządów. Umowy te, po ich zawarciu, notyfikowane są Komisji, która podaje je do wiadomości pozostałych Państw Członkowskich.

Umowy te spełniają następujące warunki:

- dotyczą ropy naftowej oraz wszystkich produktów naftowych, określonych w niniejszej dyrektywie,
- ustalają warunki i sposób składowania, którego celem jest zapewnienie sterowania zapasami oraz ich dyspozycyjności,
- wskazują procedurę celem zapewnienia kontroli oraz identyfikacji przewidzianych zapasów, w szczególności metody stosowane w razie dokonywania inspekcji lub współpracy z inspektorami podczas ich wykonywania,

— są zawierane w zasadzie na okres nieograniczony,

— uściślają że, jeżeli przewidziana jest możliwość jednostronnego ich wypowiedzenia, nie znajduje ona zastosowania w przypadku kryzysu zaopatrzeniowego i że, w każdym przypadku, Komisja informowana jest każdorazowo o wypowiedzeniu.

W przypadku kiedy zapasy, ustanawiane na mocy tego rodzaju umów, nie stanowią własności przedsiębiorstwa, instytucji lub agencji, na których spoczywa obowiązek przetrzymywania zapasów, ale są oddawane do dyspozycji tego przedsiębiorstwa, instytucji lub agencji przez inne przedsiębiorstwo, instytucję lub agencję, spełnione są następujące warunki:

- przedsiębiorstwo, instytucja lub agencja będące beneficjentami muszą posiadać prawo umowne do nabywania tych zapasów w czasie całego okresu objętego umową; metodologia umożliwiająca określenie ceny tego zakupu powinna zostać ustalona przez obie zainteresowane strony,
- minimalny okres zawierania takiej umowy wynosi 90 dni,
- miejsce składowania i/lub spółki przetrzymujące zapasy oddawane do dyspozycji przedsiębiorstwa, instytucji lub agencji będących beneficjentami, jak również ilość i kategoria produktów lub ropy naftowej składowanych w tym miejscu, muszą być dokładnie precyzowane,
- przedsiębiorstwo, instytucja lub agencja przetrzymujące zapasy muszą, przez cały czas trwania umowy, zapewniać w każdej chwili, że zapasy oddane do dyspozycji znajdują się rzeczywiście w dyspozycji przedsiębiorstwa, instytucji lub agencji będących beneficjentami,
- przedsiębiorstwo, instytucja lub agencja przetrzymujące zapasy znajdujące się w dyspozycji przedsiębiorstwa, instytucji lub agencji będących beneficjentami powinny podlegać kompetencji Państwa Członkowskiego, na terytorium którego zapasy są usytuowane, zwłaszcza że dotyczy to właściwości prawnej danego Państwa Członkowskiego do kontrolowania i sprawdzania istnienia zapasów”;

c) ustęp 3 akapit drugi otrzymuje brzmienie:

„W konsekwencji spisu statystycznego nie uwzględnia zwłaszcza ropy naftowej znajdującej się w pokładach, ilości paliw przeznaczonych na użytek żegluga morskiej, podlegających tranzytowi bezpośredniemu, z wyjątkiem zapasów

określonych w ust. 2, ilości znajdujących się w ropociągach, w cysternach samochodowych i kolejowych, w zbiornikach usytuowanych w punktach sprzedaży i u drobnych konsumentów. W spisie statystycznym nie uwzględnia się również ilości przetrzymywanych przez siły zbrojne oraz tych, które dla nich rezerwują spółki naftowe”;

8) dodaje się artykuł w brzmieniu:

„Artykuł 6a

Państwa Członkowskie przyjmują wszystkie konieczne przepisy i podejmują wszelkie środki konieczne do zapewnienia sterowania zapasami i nadzoru nad nimi. Ustanawiają one mechanizmy weryfikacji zapasów zgodnie z niniejszą dyrektywą”;

9) dodaje się artykuł w brzmieniu:

„Artykuł 6b

Państwa Członkowskie określają sankcje stosowane w przypadku pogwałcenia przepisów krajowych ustanowionych w celu stosowania niniejszej dyrektywy i przyjmują wszelkie środki konieczne do wykonania tych przepisów. Sankcje te są skuteczne, proporcjonalne i odstraszające”.

Artykuł 2

Dyrektywa 72/425/EWG traci moc z dniem 31 grudnia 1999 r.

Artykuł 3

1. Państwa Członkowskie wprowadzają w życie przepisy ustawowe, wykonawcze i administracyjne niezbędne do spełnienia wymogów niniejszej dyrektywy nie później niż do dnia 1 stycznia 1993 r. Państwa Członkowskie niezwłocznie informują o tym Komisję.

2. Przepisy przyjęte przez Państwa Członkowskie zawierają odniesienie do niniejszej dyrektywy lub odniesienie takie towarzyszy ich urzędowej publikacji. Metody dokonywania takiego odniesienia określone są przez Państwa Członkowskie.

Artykuł 4

Ze względu na swoją szczególną sytuację Republika Grecka korzysta z dodatkowego i nieodnawialnego okresu trzech lat celem zastosowania obowiązków wypływających z niniejszej dyrektywy, jeśli chodzi o uwzględnianie ilości przeznaczonych dla zbiorników paliwowych międzynarodowego lotnictwa podczas obliczania spożycia wewnętrznego.

Artykuł 5

Komisja przedkłada regularnie Radzie sprawozdania dotyczące stanu zapasów utworzonych we Wspólnocie, a zwłaszcza, w danym przypadku, konieczności harmonizacji w celu zapewnienia sterowania zapasami i nadzoru nad nimi. Pierwsze sprawozdanie przedkładane jest Radzie w trakcie drugiego roku następującego po dacie określonej w art. 3 ust. 1.

Artykuł 6

Niniejsza dyrektywa wchodzi w życie z dniem jej opublikowania w *Dzienniku Urzędowym Wspólnot Europejskich*.

Artykuł 7

Niniejsza dyrektywa skierowana jest do Państw Członkowskich.

Sporządzono w Brukseli, dnia 14 grudnia 1998 r.

W imieniu Rady

W. MOLTERER

Przewodniczący